Työ- ja elinkeinoministeriö 08.05.2026

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi alkuperätakuulain ja kestävyyslain 37 a §:n muuttamisesta sekä alkuperätakuuasetuksen muuttamisesta, VN/13157/2023

Alkuperätakuulain, -asetuksen ja kestävyyslain muutokset

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Bioenergia ry kannattaa esityksen tavoitetta säätää uusiutuvan energian yhteisöille alennetut rekisteröintimaksut ja yksinkertaistetut rekisteröintiprosessit alkuperätakuurekisteriin.

Näkemyksemme mukaan alle 2MW laitoksissa biokaasua tuottavat toiminnanharjoittajat tyypillisesti täyttävät uusiutuvan energian direktiivissä määritellyn uusiutuvan energian yhteisön laadulliset tunnuspiirteet. Erityisesti maatilojen yhteydessä toimivien biokaasulaitosten keskeisinä tavoitteina on parantaa maatilojen ravinteiden kierron laatua ja tehokkuutta, tuottaa ympäristöhyötyjä ja parantaa maatilatalouden energiaomavaraisuutta. Direktiivin määritelmä sallii myös taloudellisen hyödyn toteutumisen, jos muut määritelmän laadulliset seikat toteutuvat.

Tämä on tyypillinen lähtökohta, kun maatilan yhteyteen aletaan suunnittelemaan biokaasulaitosta. Maatilojen (Makera) investointituki edellyttää tuen myöntämiskriteereissä, että vähintään 50 % laitoksen tuottamasta energiasta on hyödynnettävä maatilatalouden yhteydessä. Tämä on erittäin tehokas rajoite direktiivin energiayhteisöiden kohdalla mainitsemalle rahallisen voiton tavoittelun estämiseksi. Maatilojen CHP-biokaasulaitosten tuottama sähkö on aina uusiutuvaa.

Maatilat käyttävät suurimman osan sähköstään itse, mutta osan he myyvät ulos. Kun tämä sähkö myydään edelleen, niin sille pitäisi olla myönnettynä alkuperätakuut. Muussa tapauksessa asiakkuuden varmistaminen on hyvin epävarmaa. Maatiloille alkuperätakuut olisivat tuhansien eurojen kertakustannus aloitusvaiheessa ja lisäksi vuosittainkin todennäköisesti yli tuhannen euron kustannus. Nämä maksut syövät maatilojen biokaasulaitosten kannattavuutta ja joissain tapauksissa kustannukset olisivat suuremmat kuin sähköstä saatava tuotto.

Bioenergia ry tukee MTK:n esitystä, että hallituksen esitysluonnosta selkeytetään vähintään perusteluista uusiutuvan energian yhteisön määritelmän osalta siten, että alle 2MW laitoksissa direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 28 alakohdassa määriteltyä biokaasua, mukaan lukien biokaasu, joka on jalostettu biometaaniksi tai sähköksi, ja mainitun direktiivin 2 artiklan 36 alakohdassa määriteltyjä muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita tuottavat toiminnanharjoittajat rinnastetaan kansallisessa lainsäädännössä uusiutuvan energian direktiivin

Bioenergia ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.bioenergia.fi

mukaiseen uusiutuvan energian yhteisöön ja että näille otetaan käyttöön ja jatkossa sovelletaan direktiivin edellyttämiä yksinkertaistettuja rekisteröintiprosesseja ja alennettuja rekisteröintimaksuja.

Bioenergia ry näkee, että nykyisin voimassa olevia kaasun varmennusvelvoitteen poikkeuksia ei tulisi muuttaa, vaan niiden tulisi säilyä edelleen voimassa. Korostamme, että kestävyystodennus ei voi olla alkuperätakuiden myöntämisen edellytys. Alkuperätakuita tulee voida myöntää energialle, joka on RED-direktiivin uusiutuvan energian määritelmän mukaisesti uusiutuvaa.

Alkuperätakuissa tulee varmistaa, että kotimainen tuotanto ei ole heikommassa asemassa kuin naapurimaissa. Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan Ruotsissa pienten laitosten kohtelu toteutetun seuraavasti: *”Uusiutuvan energian yhteisöjä koskevien alempien rekisteröintimaksujen osalta, että uusiutuvan energian yhteisöjä ei ole erikseen määritelty Ruotsin lainsäädännössä. Mikäli vuosituotanto on alle 500 MWh, rekisteröintimaksuja ei perittäisi. Tämä katsotaan direktiivin mukaiseksi uusiutuvan energian yhteisöjen edistämistoimenpiteeksi.”* Myös Tanskassa uusiutuvan energian yhteisöille on otettu käyttöön yksinkertaistetut rekisteröintiprosessit ja tietovaatimukset sekä alennetut rekisteröintimaksut. Virossa alkuperätakuujärjestelmään liittyminen on ilmaista, jonka lisäksi siirrot rekisterin sisällä ovat ilmaisia. Näin ollen Virossa valmistelussa on arvioitu, että alennetuille rekisteröintimaksuille uusiutuvan energian yhteisöille ei olisi enää minkäänlaista tarvetta. Mikäli pienille laitoksille ja energiayhteisöille ei Suomen lainsäädännössä toteutettaisi minkäänlaisia huojennuksia, kilpailuasetelma Suomessa tapahtuvan tuotannon ja Ruotsissa, Tanskassa tai Virossa tapahtuvan tuotannon osalta vinoutuisi näiltäkin osin naapurimaiden tuottajien eduksi.

Alkuperätakuiden kaupan osalta tämä todennäköisesti tarkoittaisi naapurimaista tapahtuvan tuonnin lisääntymistä ja toisaalta viennin edellytysten heikkenemistä, koska kotimaisella tarjonnalla olisi kilpailuhaittaa suhteessa naapureihin.

Bioenergia ry
Harri Laurikka
toimitusjohtaja

Lisätiedot: hannes.tuohiniitty@bioenergia.fi / 040 194 8628